

Tijdschrift voor Tandheelkunde

FEBRUARI 1937

XLIV JAARGANG AFLEVERING 2

REDACTIONEEL GEDEELTE

ZITDAGEN

De vraag of het houden van zitdagen al of niet bij Bindend Besluit geregeld moet worden is meerdere malen op vergaderingen der Ned. Mij. tot bev. der Tandheelkunde ter sprake gekomen.

Een voorstel van het H.B. om het houden van zitdagen te verbieden voor plaatsen, waar reeds één of meer tandartsen gevestigd zijn, is in 1933 door de Algemeene Vergadering verworpen.

Intusschen hebben wel eenige Afdeelingen een soortgelijk Bindend Besluit in hun reglement opgenomen.

De aanleiding hiertoe was ongetwijfeld, tandartsen in kleine plaatsen het bestaan niet onmogelijk te maken door het „snorren” van collegae uit grootere steden in de buurt, waarbij tevens het gevaar dreigt dat een behoorlijke uitoefening der tandheelkunde in het gedrang kan komen.

In vroeger jaren, toen er in zeer vele gemeenten van ons land geen tandheelkundige hulp te verkrijgen was, werden in een niet onbelangrijk aantal plaatsen zitdagen gehouden, veelal zelfs door tandartsen uit veraf gelegen steden. Men huurde dan gewoonlijk een hotelkamer en gewapend vooral met een aantal extractietangen had men daar gemeenlijk een niet onbelangrijke prothese praktijk.

Naarmate het aantal tandartsen zich uitbreidde en deze zich ook in de provincieplaatsen gingen vestigen, verdween uiteraard hoe langer hoe meer de mogelijkheid de „zitdagen”

rendabel te maken, waarbij nog kwam dat de eischen der patienten veranderden, de conserveerende hulp meer en meer ook in de kleinere plaatsen verlangd werd en de zitdaghoudende tandarts zodoende niet meer toe kon met de eenvoudige mogelijkheden van vervlogen dagen. Hun aantal slonk derhalve voortdurend en is thans vrijwel beperkt tot de dorpen waar geen tandarts gevestigd is.

Ook in de dorpen vindt men langzamerhand gevestigde collega's en te hunner bescherming is dan door sommige afdelingen het bovenbedoelde Bindend Besluit gecreëerd. Over het voor en tegen eener dergelijke verbodsbepaling valt te praten. Eenerzijds is daar de goed-hollandsche vrijheidsgedachte, die niet dan zeer ongaarne die vrijheid steeds meer gereglementeerd ziet, anderzijds het feit, dat onder de huidige omstandigheden de zitdagen veelal een bron vormen van collegiale moeilijkheden van allerlei aard.

Wanneer echter een dergelijke algemeene verbodsbepaling wordt gemaakt, is het noodzakelijk dat ook de mogelijkheid van dispensatie overblijft, opdat ieder geval afzonderlijk kan worden bekeken en men te allen tijde in staat is rekening te houden met de gronden waarop dit verbod is aanvaard.

Stel bijvoorbeeld dat de tandarts uit de kleine plaats het in zijn hoofd krijgt om een of meer spreekuren te gaan houden in een groote stad in zijn omgeving. Er is dan naar onze meening geen enkele redelijke grond hem dit te beletten. Van „concurrentie” in den slechten zin van het woord kan dan geen sprake zijn, want zoo deze er wèl is, zijn er andere middelen daar tegen op te treden, terwijl het voor den betrokken collega een methode kan zijn zich een praktijk in een groote stad te gaan opbouwen. Ook is het denkbaar dat een tandarts in een groote stad met veel patienten van buiten, het nuttig kan vinden in een andere stad een spreekuur te houden, een mogelijkheid, die hem ook niet belet behoeft te worden. Dit geldt a fortiori voor specialisten (orthodontie, mondchirurgie), waarbij zelfs wellicht den gevestigden collegae een dienst wordt bewezen!

Een niëuw verschijnsel doet zich echter voor, dat in enkele streken van ons land beduidende afmetingen dreigt aan te nemen en dat voor de bevordering der tandheelkunde aller-

minst gewenscht moet worden geacht. Dit is het feit dat in sommige dorpen huisartsen hebben ontdekt, dat extractie en prothese een welkome aanvulling kan zijn van het jaarlijksche inkomen. In voorkomende gevallen extraheeren zij derhalve hunne patienten en plaatsen prothesen, die met behulp van tandheelkundigen of tandtechnici worden vervaardigd. Geschiedt dit laatste geheel door onbevoegden, dan is een en ander vanzelfsprekend volkomen ongeoorloofd, doch ook wanneer afdruknemen, passen en inzetten door den arts zelve wordt verricht, dan moet dit naar onze meening ontoelaatbaar worden geacht. Aangenomen zelfs, dat hij zich in dit opzicht voldoende technische vaardigheid heeft weten te verwerven, dan is door zijn gemis aan tandheelkundige kennis in den vollen zin van het woord, de kans op extractie en prothese, waar conserveerende hulp mogelijk en gewenscht zou zijn, zóó groot, dat op deze wijze een nieuwe vorm van tandheelkundige kwakzalverij dreigt te ontstaan, waartegen niet genoeg kan worden gewaarschuwd.

De arts treedt dan op als specialist, op een terrein, dat hij evenmin beheerscht als andere specialismen, waarvoor hij niet een opleiding heeft genoten. Voor de overige specialismen is hem dit door zijn Maatschappij verboden en alleen het feit dat de tandheelkunde niet door die organisatie wordt bestreken maakt het hem mogelijk dergelijke handelingen ongehinderd te verrichten. Overleg tusschen de beide Maatschappijen lijkt daarom gewenscht, teneinde bijtijds te kunnen ingrijpen voor dat dit euvel nog ernstiger vormen gaat aannemen.

Er zijn ons thans reeds plaatsen bekend, waar door dergelijk optreden de vraag naar conserveerende hulp zeer merkbaar is gedaald, tot schade niet alleen van de betrokken praktijken, maar zeker niet minder van de betrokken patienten.

Het wil ons daarom voorkomen, dat het gewenscht is dat onze Maatschappij niet alleen het vraagstuk der zittagen doch ook deze toestand onder de oogen ziet, teneinde een bevredigende oplossing voor te bereiden en mogelijk te maken!

N.